

Televizijsko obraćanje Visokog predstavnika Paddy Ashdowna povodom obilježavanja prve godine svog mandata

Prije godinu dana imao sam čast i privilegiju preuzeti dužnost Visokog predstavnika u Bosni i Hercegovini.

Tijekom tih godinu dana postigli smo mnogo; ali pred nama je još mnogo toga što treba uraditi.

Kada sam počeo raditi ovaj posao, rekao sam da će moji prioriteti biti pravda i posao.

Te oblasti su još uvijek moji prioriteti, jer znam da su i za vas najvažniji, a sve što sam vidio i čuo tijekom proteklih godinu dana je potvrdilo ovaj moj stav.

Promjene su često vrlo teške. Ponekad je ovdje u BiH teško vidjeti rezultate dok se čovjek bori sa svakodnevnim problemima, koji su često vrlo teški.

Polako ali sigurno ostvarujemo napredak, istinski napredak.

Tijekom proteklih godinu dana uspostavili smo različita sredstva za borbu protiv kriminala. Sud Bosne i Hercegovine bi uskoro trebao započeti s procesuiranjem svog prvog predmeta – riječ je o najvećem slučaju trgovine ljudima i prostitucije koji je ikad zabilježen u ovoj zemlji.

Uvodimo red i na političkoj sceni. Drastično smo smanjili imunitet političara i postavili zahtjev da preuzmu političku odgovornost kad stvari krenu pogrešnim tijekom.

Ali u ovoj zemlji su politika, korupcija i kriminal još uvijek tijesno povezani.

Moramo prekinuti te veze.

Poceli smo razotkrivati slucajeve krupne korupcije u našim javnim poduzecima, koja bi vam trebala služiti umjesto što vas pljackaju.

Još uvijek nismo oslobodili BiH od ratnih zlocinaca koji bacaju sjenu na ovu predivnu zemlju. Ali smo nedavno proširili front za borbu protiv onih koji pomažu i financiraju ratne zlocince zamrzavanjem njihovih sredstava i sprjecavanjem njihovog odlaska u Europu. Sve je teže onima koji pomažu ratne zlocince, i u narednim tjednima bit ce im sve teže.

Ali što je s gospodarstvom, sa zapošljavanjem?

Pa, nemoguće je imati uspješnu ekonomiju ukoliko ne postoji pravna država. Dakle sve što radimo na uspostavi pravne države ce, dugorocno gledano, pomoci u privlacenju ulagača i posla u ovu zemlju.

Ali vec sada je BiH bolje mjesto za poslovanje nego što je bilo prije godinu dana, zahvaljujuci reformama koje su provedene u ovom periodu. Uzmimo za primjer rad Povjerenstva "Buldožer". Sastavljeno od najuspješnijih bh. gospodarstvenika, ovo je Povjerenstvo preradilo 50 zakona i propisa koji su gušili inicijative i potiskivali smisao za poslovanje i time je ucinila BiH boljim mjestom za ulaganja i stvorila pogodnije okruženje za otvaranje novih radnih mjesta. Sada cak i slovenacki gospodarstvenici dolaze uciti na primjeru BiH.

U meduvremenu, uredujemo i pojednostavljujemo porezni sustav, suzbijajuci prijevare i rasipanje sredstava koji su uzeli maha uspostavom jedinstvenog sustava carina i poreza na dodanu vrijednost.

To će biti ogroman korak naprijed. Time ćemo omogućiti da se novac ulaže tamo gdje je potreban – u javne usluge za vas, umjesto da ide u džepove kriminalaca.

Upostavili smo odgovarajuću središnju vladu na čijem je čelu premijer, kao i u svakoj normalnoj europskoj demokraciji.

Nakon afera s izvozom naoružanja u Irak i špijuniranja, konačno smo počeli raščićavati nered u našim oružanim snagama i obavještajnim službama.

Svima je jasno da je nužna reforma sustava sigurnosti u BiH. Sada će se to i desiti.

Dakle, pokrenuli smo proces. Ali samo pokrenuli. Pred nama je dug put i moramo se kretati još brže.

Ova zemlja mora dati svoj doprinos u borbi protiv organiziranog kriminala i korupcije u regiji.

Moramo ubrzati proces ekonomske reforme. Privatizacija i suvremeni sudovi za slučajeve bankrota od ključnog su značaja za oslobađanje naših resursa i otvaranje BiH za ulaganja. Bojim se da nam predstoji težak period prije nego što dođe do poboljšanja. Ali, nemamo izbora. Nema lagodnog načina da se provedu reforme, kao što smo vidjeli na primjerima Mađarske, Poljske i drugih zemalja.

Zbog toga ćemo uskoro morati usmjeriti pozornost na još jedan krupni problem: troškovi tijela vlasti u BiH. Zna li da tijela vlasti troše dvije trećine vaših poreza na svoje političare i birokraciju, a samo trećinu na vas, građane ove zemlje? U većini zemalja situacija je obratna. Jesu li nam odista nužni svi ti političari? Može li si siromašna zemlja kao što je BiH zaista priuštiti tri puta veći broj tijela vlasti nego što ih imaju Sjedinjene Američke Države?

To su vaša tijela vlasti. Na vama je da odlucite šta hocete. Ali to je problem koji ne bi smio još dugo ostati bez

rješenja.

Premijer Terzic je postavio cilj za BiH da do 2009. godine postane članicom Europske unije. To je vrlo ambiciozan cilj. Moguće ga je ostvariti, ali samo ukoliko budemo provodili reforme i to veoma brzim tempom. Sve zemlje u ovoj regiji će se jednoga dana priključiti Europi. Ali zemlje koje budu brže provodile reforme brže će biti u Europi. Mi već rizikujemo da zaostanemo.

Možete računati da ću ja, s ljudima koje izaberete da vode ovu zemlju, postići taj cilj. A možete računati i na to da ću poduzeti mjere ukoliko ti ljudi ne budu poštivali europske standarde ili iznevjere vaša očekivanja.

Ja sam praktičan čovjek. A politika je, po mom mišljenju, praktičan posao. To je stvaranje boljeg života za građane. Politika je utvrđivanje problema i njihovo rješavanje. A to je i krajnji cilj procesa reformi, stvaranje boljeg života za vas i vašu djecu.

Iz tog razloga pokušavam što češće boraviti van Sarajeva kako bih upoznao što više ljudi i čuo šta imaju reći građani ove zemlje. Ja sam tijekom proteklog perioda putovao po cijeloj BiH i razgovarao sam s tisućama ljudi iz svih zajednica. Bio sam s povratnicima iz Srebrenice, izbjeglicama iz Banja Luke, povratnicima u Bugojnu. A večeras čemo moja supruga i ja boraviti kod jedne zemljoradničke obitelji u Republici Srpskoj.

Gdje god sam išao vidio sam istu stvar: Bez obzira na težinu situacije, bez obzira na ozbiljnost problema koje imaju, građani nastavljaju živjeti, grade svoje kuće i rade, podižu djecu, gledaju u budućnost.

Zbog toga sam i dalje optimista kada je riječ o Bosni i Hercegovini. Ovo je izuzetna zemlja s nadarenim, hrabrim i odlučnim ljudima.

Zajedno smo postigli napredak tijekom proteklih godinu dana.

Ali u godini koja je pred nama moramo još dalje i brže .